

Monika Potkańska

WPŁYW STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ EUROJUSTU NA JEJ EFEKTYWNE DZIAŁANIA

WPROWADZENIE

W CELU WZMOCNIENIA WSPÓŁPRACY w sprawach karnych państwa członkowskie powołały 28 lutego 2002 roku Eurojust (Europejska Jednostka Współpracy Sądowej, *European Judicial Cooperation Unit*)¹ jako organ Unii Europejskiej, posiadający osobowość prawną z siedzibą w Hadze. Propozycja powołania takiego organu pojawiła się na posiedzeniu Rady Europejskiej w Tampere. Eurojust ustanowiono przede wszystkim aby koordynował działania właściwych organów państw członkowskich oraz wspierał prowadzone śledztwa i postępowania o charakterze międzynarodowym, ściśle współpracując z innymi instytucjami Unii Europejskiej². Eurojust powołano obok już istniejących instytucji i organów UE, które zajmują się zwalczaniem różnych form działalności przestępczej. W związku z powyższym nasuwa się pytanie czy działania Eurojustu są skuteczne w zwalczaniu poważnych form przestępczości³.

¹ Council Decision 2002/187/JHA of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime OJ L 063, 06.03.2002.

² Posiedzenie Rady Europejskiej w Tampere 15–16 października 1999 roku; Wnioski Prezydencji; Spotkanie Rady Europejskiej 1993–2002; „Monitor Integracji Europejskiej”, s. 296, www.ukie.gov.pl.

³ Zgodnie z art. 2 Konwencji ustanawiającej Europejski Urząd Policji, do poważnych form przestępczości zaliczamy: terroryzm, nielegalny handel narkotykami, handel ludźmi, przemyt nielegalnych imigrantów, handel substancjami nuklearnymi i radioaktywnymi i inne poważne formy przestępczości wszędzie tam, gdzie istnieją faktyczne oznaki działania zorganizowanej struktury przestępczej. Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention based on Article K.3 of the Treaty on European Union, on the establishment of a European Police Office (Europol Convention), OJ C316, 27.11.1995, art. 2.

Należy zwrócić uwagę na strukturę organizacyjną Eurojustu, która odgrywa istotną rolę w działaniach podejmowanych przez tę instytucję. Pozwala ona na dobre zarządzanie umiejętnościami pracowników (praca w małych grupach oraz lepsze dostosowanie do zmieniających się struktur i rozmiaru Eurojustu). Struktura organizacyjna sprawia, że Eurojust może działać efektywnie oraz sprawnie koordynując dochodzenia państw członkowskich.

KOLEGIUM ORAZ PRZEDSTAWICIELE KRAJOWI

Jednostka ta działa przez jednego lub więcej przedstawicieli krajowych bądź jako kolegium. Obecnie Eurojust składa się z 27 przedstawicieli krajowych (po jednym z każdego państwa członkowskiego), posiadających kwalifikacje prokuratora, sędziego lub funkcjonariusza policji o równoważnych kompetencjach.

Zgodnie z art. 9 decyzji ustanawiającej Eurojust, przedstawiciel krajowy w zakresie statusu podlega prawu krajowemu swojego państwa. Państwo członkowskie ustala czas trwania jego kadencji, przy czym przyjmuje się, że kadencja powinna trwać dostatecznie długo, by zapewnić właściwe funkcjonowanie Eurojustu. Każde państwo członkowskie ustala charakter i zakres kompetencji sądowych, które przyznaje swojemu przedstawicielowi krajowemu na swoim terytorium. Poza tym ustala jego uprawnienia do podejmowania działań w stosunku do organów sądowych państw trzecich, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi. Państwo członkowskie, wyznaczając swego przedstawiciela krajowego, powiadamia Eurojust i Sekretariat Generalny Rady UE o swojej decyzji tak, by ten ostatni mógł poinformować inne państwa członkowskie⁴.

Wszelkie informacje wymieniane między Eurojustem a państwami członkowskimi, w tym wnioski dotyczące m.in. podjęcia dochodzenia przez państwo członkowskie lub ustanowienia wspólnego zespołu dochodzeniowo-śledczego, przekazywane są za pośrednictwem przedstawiciela krajowego. W celu realizacji zadań Eurojustu przedstawiciel krajowy ma dostęp do informacji zawartych w rejestrach swojego państwa. Dodatkowo może porozumiewać się bezpośrednio z właściwymi organami swojego państwa⁵.

Każdemu przedstawicielowi krajowemu może towarzyszyć jedna osoba lub kilka osób, jeśli okaże się to niezbędne w jego pracy. Jedna z nich może zastąpić przed-

⁴ OJ L 063, 06.03.2002, art. 9.

⁵ Ibidem.

stawiciela⁶. Niektórzy przedstawiciele krajowi powołali asystentów do pomocy, którzy pełnią swoje funkcje wraz z przedstawicielami krajowymi w Hadze lub pracują w swoich krajach i przyjeżdżają w razie potrzeby⁷. Poza tym przedstawiciele krajowi mogą być wspierani także przez krajowych ekspertów oddelegowanych przez organy krajowe na czas określony do pomocy w prowadzeniu postępowań. Krajowi eksperci stanowią część administracji Eurojustu, lecz współpracują ściśle z przedstawicielami krajowymi i nie mogą ich zastępować⁸.

Organem wykonawczym Eurojustu jest Kolegium, w którego skład wchodzi przedstawiciele krajowi. Kolegium jest odpowiedzialne za organizację i działanie Eurojustu. Dodatkowo do zadań Kolegium należy:

- powołanie *ad hoc* komitetów mających na celu przygotowywanie projektów decyzji dotyczących organizacji i działania Eurojustu⁹;
- wybór komisji powoływanej do wyłonienia spośród kandydatów dyrektora administracyjnego Eurojustu;
- wybór większością dwóch trzecich głosów kontrolera finansowego Eurojustu;
- wybór większością dwóch trzecich głosów audytora Eurojustu;
- działanie w innych przypadkach wskazanych w regulaminie¹⁰.

W celu realizowania swoich zadań Eurojust działa przez przedstawicieli krajowych bądź Kolegium. Elastyczna struktura organizacyjna pozwala na pełne wykorzystanie kompetencji Eurojustu. Poza przedstawicielami krajowymi w pracach organizacji uczestniczy personel, który wspiera ich działania.

⁶ Ibidem, art. 2.

⁷ Annual Report 2004, www.eurojust.europa.eu/press_annual_report_2004.htm, odczyt z dn. 15.01.2007, s. 8.

⁸ Annual Report 2007, www.eurojust.europa.eu/press_annual_report_2007.htm, odczyt z dn. 6.06.2008, s. 69.

⁹ Przykładem jest powołanie w 2007 roku w trybie *ad hoc* zespołu ds. opracowania raportu o zagrożeniu przestępczością zorganizowaną (*Organised Crime Threat Assessment*, OCTA). W tym celu zebrano informacje od przedstawicieli krajowych na temat wymagań w zakresie informacji wywiadowczych koniecznych do przygotowania raportu w 2008 roku Eurojust przeprowadził analizę ilościową danych pochodzących z CMS (*Case Management System*, Systemu Zarządzania Sprawami) oraz analizę jakościową informacji uzyskanych od przedstawicieli krajowych. Annual Report 2007..., s. 56.

¹⁰ Rules of procedure of Eurojust, OJ C 286/1, 22.11.2002, art. 2.

ROLA ADMINISTRACJI EUROJUSTU

Eurojust wspierany jest przez sekretariat, którym kieruje dyrektor administracyjny¹¹. Zgodnie z art. 29 decyzji Rady UE nr 2002/187/JHA, dyrektor administracyjny Eurojustu mianowany jest jednomyślnie przez Kolegium, które tworzy komisję selektywną składającą się z trzech przedstawicieli krajowych. Komisja selektywna, po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, tworzy listę kandydatów, spośród których zostanie wybrany dyrektor administracyjny. Kandydat na dyrektora powinien mieć akademickie wykształcenie prawnicze lub finansowe oraz zdolności językowe, poza tym musi mieć doświadczenie na stanowisku kierowniczym¹². Kadencja dyrektora trwa pięć lat i jest odnawialna. Dyrektor administracyjny podlega zasadom i przepisom stosowanym wobec urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich. Pracuje pod nadzorem Kolegium i jego przewodniczącego. Może zostać usunięty z urzędu przez Kolegium większością dwóch trzecich głosów. Dyrektor pod nadzorem przewodniczącego odpowiada za bieżące zarządzanie Eurojustem i kierowanie personelem.

Codziennymi sprawami administracyjnymi Eurojustu zajmuje się personel, czyli pion administracyjny. Personel, tak jak dyrektor administracyjny, podlega zasadom i przepisom stosowanym wobec urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich, w szczególności w kwestiach rekrutacji i statusu. Służby administracyjne mogą mieć status personelu stałego, personelu czasowego lub personelu miejscowego.

Z upoważnienia Kolegium personel wykonuje swoje zadania i nie może przyjąć poleceń od jakiegokolwiek rządu, władz, organizacji lub osób niezwiązanych z Eurojustem¹³. Na służby administracyjne składają się: dział kadr, dział budżetowo-finansowy, dział zarządzania informacjami, dział obsługi prawnej oraz dział bezpieczeństwa i spraw ogólnych. Oprócz tego istnieją służby specjalne: sekretariat EJM (*European Judicial Network* Europejska Sieć Sądowa), dział prasowy i *public relation*, inspektor ochrony danych osobowych oraz sekretariat Kolegium¹⁴ (wykres 1).

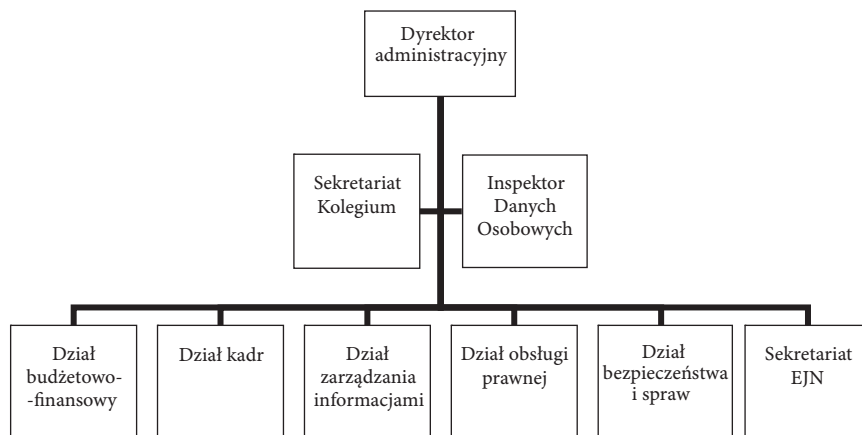
¹¹ Ibidem, art. 28.

¹² OJ C 286/1, 22.11.2002, art. 24.

¹³ Ibidem, art. 30.

¹⁴ Annual Report 2004..., s. 55.

Wykres 1. Struktura organizacyjna pionu administracji Eurojustu

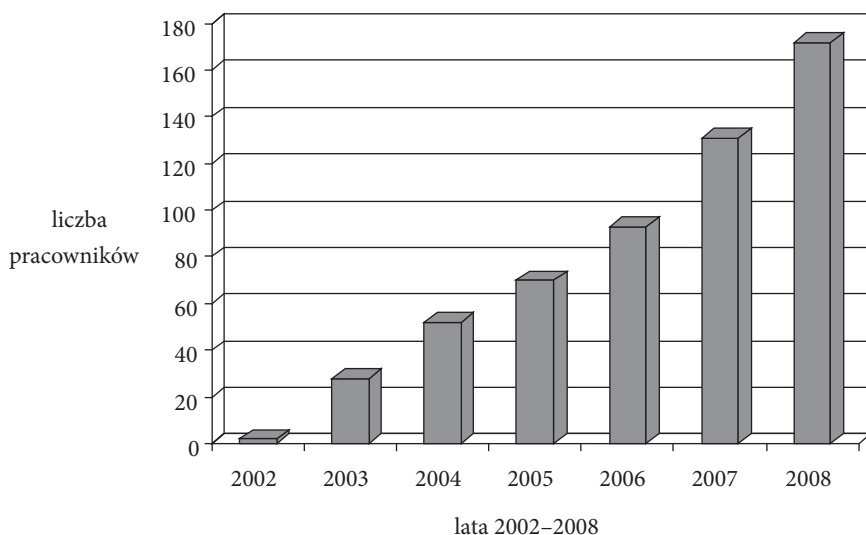

Źródło: Annual Report 2007..., s. 69.

Głównym zadaniem pionu administracyjnego jest wspieranie pracy Kolegium we wszystkich obszarach działalności. Każdy dział ma określone cele i zadania. Dział kadr zajmuje się przede wszystkim rekrutacją pracowników, co nie należy do łatwych zadań (powodem jest małe zainteresowanie Eurojustem). W 2006 roku dział ten we współpracy z Komisją Europejską i organami UE wziął udział w spotkaniach przygotowawczych mających na celu ustanowienie wewnątrzinstytucyjnego rynku pracy na rzecz zwiększenia mobilności personelu instytucji UE. Poza tym przyjął projekt długoterminowego planu w zakresie polityki zatrudnienia obejmujący lata 2007–2010. Istotne jest to, że wraz z rozwojem Eurojustu wzrosła także liczba pracowników (zob. wykres 2).

Dział kadr, kładąc główny nacisk na rekrutację nowych pracowników, przyjmuje różne strategie i podejmuje się różnych działań. Zajmuje się także szkoleniami pracowników już zatrudnionych w Eurojuście, w czym pomocny jest program komputerowy do zarządzania zasobami ludzkimi. Obecnie dział pracuje nad nowym systemem oceny pracowników oraz strategią ich awansowania. Podsumowując, wsparcie działu kadr jest istotne dla rozwoju Eurojustu, ponieważ efektywne działania zależą głównie od fachowców specjalizujących się w sprawach karnych. A zatem dział kadr odgrywa istotną rolę w funkcjonowaniu Eurojustu.

Z kolei dział zarządzania informacjami głównie zajmuje się tworzeniem i udoskonalaniem bezpiecznego systemu komputerowego, brał między innymi udział w budowaniu instalacji elektronicznego Systemu Zarządzania Sprawami (*Case*

Wykres 2. Wzrost liczby pracowników Eurojustu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Annual Report 2002–2008, www.eurojust.europa.eu/press_annual.htm

Management System, CMS) w ramach projektu E-POC (*European Pool against Organised Crime*), który był finansowany z funduszy unijnych z programów Grotius oraz AGIS. System ma za zadanie zabezpieczenie ochrony przetwarzania danych osobowych, a także umożliwienie komunikacji z państwami członkowskimi i innymi organami UE. Dział zajął się także instalacją bazy danych dostępnych publikacji w bibliotece przy Eurojuście. Ponadto utworzono specjalne łącze umożliwiające bezpieczną komunikację pomiędzy Eurojustem a Europolem. Opracowano wyszukiwarkę, która umożliwia przedstawicielom krajowym dostęp do Systemu Informacyjnego Schengen. Dodatkowo powołano Zespół ds. Systemu Zarządzania Sprawami, który wspiera przedstawicieli krajowych w ich pracy operacyjnej, w szczególności z CMS. Dział ten brał udział w tworzeniu dwóch nagrań DVD: *Terroryzm w Europie: w poszukiwaniu odpowiedzi* oraz *Witamy w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości* (filmy zostały wyprodukowane przez Komisję Europejską), które udostępniono mediom i opinii publicznej. Przygotowano także CD-ROM z informacjami dotyczącymi wdrażania Europejskiego Nakazu Aresztowania (ENA) i rozpowszechniono go wśród praktyków w całej Europie. Dział zarządzania informacją przyczynił się do poprawy funk-

cjonowania Eurojustu, przede wszystkim stworzył łączy komunikacyjne do bezpiecznej wymiany informacji z państwami członkowskimi i innymi organami UE.

Do zadań działu obsługi prawnej należy przede wszystkim udzielanie porad prawnych Kolegium oraz administracji Eurojustu. Dział ściśle współpracuje z dyrektorem administracyjnym. Pełni funkcję doradczą dla działu budżetowo-finansowego, między innymi bierze udział w dyskusji nad projektami rozporządzeń finansowych, a dla działu kadr przygotowuje opinie dotyczące wielu spraw związanych z interpretacją i stosowaniem regulaminu pracowniczego¹⁵. Dział ten jest także odpowiedzialny za spory sądowe¹⁶. Dostarcza informacji oraz udziela porad prawnych Kolegium w sprawie wdrożenia i stosowania ram legislacyjnych z zakresu prawa europejskiego, szczególnie z dziedziny spraw karnych. W związku z tym przygotowuje opinie dotyczące propozycji aktów prawnych pochodzących od innych organów Unii. Członkowie działu uczestniczą także z ramienia Kolegium w grupach roboczych Rady UE, często kolejne Prezydencje proszą o wydanie opinii prawnej dotyczącej interpretacji decyzji ustanawiającej Eurojust i regulaminu pracowniczego. Należy stwierdzić, że dział ten zajmuje kluczową pozycję w stosunkach Eurojustu z Radą UE, Komisją oraz OLAF-em (*European Anti-Fraud Office*, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych), uczestnicząc w brukselskich spotkaniach na wniosek Kolegium, któremu składa sprawozdania¹⁷. Warto dodać, że utrzymuje on dobre kontakty z Europolem, w którym ma swój odpowiednik. Oba działy wspierały projekt dotyczący stworzenia przewodnika po

¹⁵ Annual Report 2005, www.eurojust.europa.eu/press_annual_reports_2005.htm (25.04.2007), s. 80.

¹⁶ Takim przykładem jest orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości (ETS) C-160/03 w sprawie Królestwo Hiszpanii przeciwko Eurojustowi. W kwietniu 2003 roku Królestwo Hiszpanii skierowało do Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich pozew przeciwko Eurojustowi w sprawie osiemnastu ogłoszeń o naborze pracowników. Hiszpania utrzymywała stwierdzenie nieważności punktu, który dotyczy przedłożenia dokumentów w języku angielskim przez osoby, które składają formularze aplikacyjne, że jest sprzeczny z prawem UE oraz z zasadą niedyskryminacji. 16 grudnia 2004 roku adwokat generalny wydał opinię, w której odrzucił argumentację opartą na naruszeniu zasady dyskryminacji i zasugerował unieważnienie tylko jednego wymogu, w którego przypadku nie stwierdzono związku między proponowanym zakresem obowiązków a obowiązkiem przedłożenia wniosku w języku angielskim. 15 marca 2005 roku został wydany wyrok, w którym Trybunał odrzucił hiszpańską skargę jako bezzasadną. ETS uznał, że na mocy tytułu VI Traktatu o Unii Europejskiej, państwo członkowskie nie ma podstaw prawnych do wszczęcia postępowania przeciwko aktom przyjętym w dziedzinie współpracy policyjnej i sądowej w zakresie spraw karnych. Annual Report 2004..., s. 58.

¹⁷ Annual Report 2005..., s. 80.

prawodawstwie państw członkowskich UE w zakresie zespołów dochodzeniowo-śledczych (*Joint Investigation Teams*, JIT). Dział zorganizował pierwsze spotkanie Nieformalnej Sieci Ekspertów ds. zespołów dochodzeniowo-śledczych (*Network of the National Experts on Joint Investigation Teams*)¹⁸. Dział ten udziela pomocy przy opracowywaniu projektów i sporządzaniu opinii prawnych do umów zawieranych przez Eurojust. Jest zaangażowany w negocjacje z państwami trzecimi i innymi partnerami¹⁹. Pełni on funkcje merytoryczne, co jest istotne dla działalności Eurojustu.

W skład działu bezpieczeństwa i spraw ogólnych od 1 kwietnia 2005 roku wchodzi dział bezpieczeństwa, infrastruktury, służb pomocniczych i obsługi spotkań. Podjęcie decyzji o przejęciu tych funkcji wynikało z uznania, że wymogi bezpieczeństwa odgrywają główną rolę we wszelkich aspektach zarządzania infrastrukturą, działania służb pomocniczych i organizacji spotkań. Sekcja ds. bezpieczeństwa działa w sprawach związanych z bezpieczeństwem pracowników, niezależnie od tego czy znajdują się oni w siedzibie czy poza nią. Ponadto duży nacisk położono na dalszy rozwój procedur i strategii bezpieczeństwa. Zadaniem sekcji ds. infrastruktury i służb pomocniczych jest utrzymanie w dobrym stanie budynku mieszczącego siedzibę, wsparcie logistyczne i transportowe. Z kolei sekcja ds. obsługi spotkań pomaga, gdy mają miejsce liczne seminaria, konferencje, spotkania koordynacyjne. Obsługa tych wydarzeń jest zadaniem niezwykle złożonym i wymaga wielokierunkowych działań logistycznych obejmujących organizację podróży i zakwaterowanie uczestników, pozostawanie z nimi w kontakcie, zapewnienie obsługi tłumacza, posiłków oraz wsparcia technicznego i koordynacji podczas spotkań²⁰.

Należy wymienić także dział budżetowo-finansowy, który odpowiada za właściwe zarządzanie finansami Eurojustu. Przeprowadzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy kontrole wykazały poprawność finansową organu. Właściwe zarządzanie budżetem jest istotne dla prawidłowego funkcjonowania Eurojustu.

Dział prasowy i *public relations* odpowiada za zarządzanie komunikacją, czyli za wszelkie działania związane z wizerunkiem Eurojustu. Są to między innymi: opracowanie raportów rocznych, udoskonalanie i aktualizowanie strony internet-

¹⁸ Ibidem, s. 81.

¹⁹ Annual Report 2004..., s. 58.

²⁰ Annual Report 2005..., s. 82.

towej Eurojustu. Ponadto utrzymuje on kontakty z prasą, organizując spotkania z przedstawicielami międzynarodowych mediów²¹.

Dział organizacji imprez zajmuje się zagadnieniami logistycznymi przy organizacji konferencji, spotkań delegatów państw członkowskich oraz seminariów poza siedzibą Eurojustu²².

Sekretariat Europejskiej Sieci Sądowej pełni szczególną funkcję, ponieważ jej personel stanowi część Eurojustu. Funkcjonuje on jako jednostka odrębna i samodzielna, która może korzystać z zasobów Eurojustu w zakresie niezbędnym do wykonania swoich zadań. Przepisy dotyczące personelu Eurojustu stosuje się wobec sekretariatu EJNI w przypadku, gdy nie jest to sprzeczne z jej autonomią²³. Ciekawe jest to, że sekretariat EJNI wraz z działem zarządzania informacjami Eurojustu są administratorami wspólnej strony internetowej. Sekretariat EJNI połączył dwie strony internetowe, ponadto opracował i udostępnił takie narzędzia informatyczne, jak Fiches Belges, które zawiera informacje na temat JIT, oraz Atlas, które dotyczy ENA. Sekretariat nadal pracuje nad rozwojem i udoskonaleniem narzędzi informatycznych w celu wspierania pracy Europejskiej Sieci Sądowej, jak również Eurojustu.

Sekretariat Kolegium utworzono z kolei w celu zapewnienia wsparcia w zakresie przygotowań i przebiegu spotkań organizowanych przez Kolegium, protokolowania ich, archiwizacji dokumentów oraz wykonywania pozostałych czynności pomocniczych. Sekretariat odpowiedzialny jest też za usprawnianie kontaktów wewnątrz Kolegium oraz pomiędzy nim a administracją²⁴. Otwiera on i zamyka sprawy dotyczące Systemu Zarządzania Sprawami i tworzy zestawienia statystyczne dotyczące spraw przez nie prowadzonych. Przygotowuje sesje plenarne dla Kolegium, działa także jako ogniwo kontaktowe pomiędzy prokuratorami łącznikowymi a sędziami łącznikowymi delegowanymi na czas określony do Eurojustu. Pośredniczy również w kontaktach z pionem administracyjnym, promując i wdrażając inicjatywy mające na celu poprawę przepływu informacji i podziału pracy pomiędzy²⁵.

Istotna dla działalności Eurojustu jest wymiana informacji z państwami członkowskimi i organami UE, w tym celu jednostka ta może w ramach swych uprawnień

²¹ Annual Report 2004..., s. 58; Annual Report 2005..., s. 82.

²² Annual Report 2004..., s. 58.

²³ OJ L 063, 6.03.2002, art. 26 ust. 2.

²⁴ Annual Report 2005..., s. 82.

²⁵ Annual Report 2006, www.eurojust.europa.eu/press_annual_report_2006.htm (18.07.2007), s. 66; OJ C 286/1, 22.11.2002, art. 7.

przetwarzać dane osobowe. W związku z tym zostało powołane stanowisko inspektora ochrony danych, który jest członkiem personelu, jednak znajduje się pod bezpośrednim zwierzchnictwem Kolegium. Inspektor ochrony danych realizuje następujące zadania:

- zapewnia, w sposób niezależny, legalność przetwarzania danych osobowych, zgodnie z przepisami decyzji o tym przetwarzaniu;
- przechowuje pisemne rejestry o przekazywaniu i odbiorze danych osobowych, zgodnie z przepisami ustanowionymi w regulaminie organizacyjnym;
- zapewnienia, by osoby, których dotyczą dane, były na żądanie informowane o swoich prawach.

Dodatkowo, zgodnie z zapisami wewnętrznego regulaminu Eurojustu dotyczącymi przetwarzania i ochrony danych osobowych, inspektor ochrony danych przekazuje informacje każdemu pracownikowi, który złoży wniosek. Odpowiada na wszystkie wnioski o udzielenie informacji lub zgłoszone skargi dotyczące domniemanego naruszenia przepisów regulujących przetwarzanie danych osobowych przez Eurojust²⁶.

Inspektor ochrony danych, wykonując swoje zadania, ma dostęp do wszystkich danych przetwarzanych przez Eurojust i do wszystkich pomieszczeń Eurojustu. Stwierdziwszy, że przetwarzanie danych nie było zgodne z wymogami, inspektor informuje Kolegium, które potwierdza przyjęcie informacji, lub – jeśli Kolegium nie rozstrzygnęło w rozsądnym czasie kwestii niezgodności przetwarzania – przekazuje sprawę Wspólnemu Organowi Nadzorującemu (*Joint Supervisory Body*)²⁷.

Inspektor ochrony danych jest zaangażowany w rozwój Systemu Zarządzania Sprawami, który ma za zadanie utrzymanie bezpiecznej komunikacji i jest w pełni zgodny z zasadami ochrony danych. Był również zaangażowany w negocjacje z USA w sprawie podpisania umowy o współpracy, w której znalazły się zapisy na temat ochrony danych.

Jednym z zadań inspektora jest także upowszechnienie wiedzy na temat jego roli wśród personelu Eurojustu. Odbyło się kilka sesji informacyjnych oraz wielokrotnie udzielono ustnych i pisemnych porad członkom Kolegium i pracownikom administracji. Ponadto prowadzi on szkolenia dla nowych pracowników na temat ochrony danych. Inspektor regularnie uczestniczy w pracach zespołu ds. ochrony danych i Komisji ds. Bezpieczeństwa. Dodatkowo inspektor współpracuje ze Wspól-

²⁶ Rules of procedure on the processing and protection of personal data at Eurojust, OJ C 68/01, 19.03.2005, art. 12.

²⁷ OJ L 063, 06.03.2002, art. 17.

nym Organem Nadzorczym, uczestniczy w zebraniach oraz w przygotowaniach do inspekcji ochrony danych, którą przeprowadza się co roku w całej organizacji²⁸.

Administracja ma istotny wkład w osiągnięcie celów strategicznych Kolegium. Jest bardzo pomocna w pracach Kolegium i przedstawicieli krajowych. Dzięki niej działania Eurojustu stały się bardziej sprawne i efektywne.

ZESPOŁY

Dla lepszego wykorzystania zasobów organizacyjnych, jakimi dysponuje Eurojust, w 2004 roku postanowiono utworzyć zespoły składające się z przedstawicieli krajowych i ich asystentów²⁹. Zespoły ustanowiono w celu ułatwienia pracy Kolegium, ponieważ daną sprawę mogą rozpatrywać tylko przedstawiciele krajowi powołani do odpowiedniej grupy. Początkowo utworzono 21 zespołów, jednak liczbę tę postanowiono zredukować z uwagi na to, że powiełały swoje zadania. Od 2006 roku w strukturze Eurojustu działa 13 zespołów właściwych oraz dwa zespoły doradcze w zakresie przestępczości z użyciem narzędzi elektronicznych i poważnej przestępczości związanej z rozgrywkami piłkarskimi. W EJ działają następujące zespoły:

- Europejskiej Sieci Sądowej i Sędziów Łącznikowych (*European Judicial Network-Liaison Magistrates*, EJM-LM),
- Europolu,
- OLAF-u,
- terroryzmu,
- oszustw finansowych i przestępstw gospodarczych,
- ENA i END (Europejski Nakaz Dowodowy),
- nielegalnego handlu i przestępstw powiązanych,
- brukselski,
- ochrony danych osobowych i E-POC³⁰
- strategii w zakresie prowadzenia spraw i poprawy funkcjonalności,
- stosunków zewnętrznych,
- administracji,
- Prezydencji.

²⁸ Annual Report 2005..., s. 79; Annual Report 2006..., s. 66.

²⁹ Annual Report 2004..., s. 70.

³⁰ Zespół ten odpowiedzialny jest za bezpieczne przetwarzanie i przechowywanie danych osobowych w ramach projektów E-POC.

Utworzone struktury mają elastyczny charakter, co pozwala przedstawicielom krajowym na lepsze zarządzanie ich czasem, umiejętnościami i dostępnymi środkami, na szybkie podejmowanie decyzji³¹. Pozwalają także na lepsze dostosowanie się do zmieniającego się rozmiaru organu, a w razie konieczności do zmiany struktury, w zależności od wymagań związanych z analizą spraw czy innych potrzeb wynikających z działalności Kolegium. Zespoły specjalizują się w określonych rodzajach przestępczości, a niektóre z nich wykonują zadania o charakterze administracyjnym lub strategicznym. Struktura zespołowa umożliwia członkom Kolegium wspólną pracę w małych grupach nad konkretnymi zagadnieniami³². Taki sposób działania pozwala wykorzystać indywidualne doświadczenie i wiedzę fachową przedstawicieli krajowych i ich asystentów, a także zapewnia wsparcie ze strony pracowników administracji Eurojustu. Zespoły mogą zajmować się wstępnymi reakcjami, badać materiały i kwestie związane ze sprawami, formułować zalecania oraz opracowywać podsumowania na posiedzenia Kolegium. Członkowie zespołów mogą również reprezentować Kolegium na stosownych forach, zajmując się tematami stanowiącymi podstawowy przedmiot ich działalności. Dzięki temu Kolegium rozpatruje złożone kwestie, unikając tym samym niewygodnej procedury kierowania wszystkich spraw do 27 przedstawicieli krajowych, w celu rozpatrzenia i podjęcia decyzji w sprawie proponowanego postępowania³³.

Zespół brukselski i zespół Prezydencji są odpowiedzialne za nawiązywanie i utrzymywanie niezbędnych kontaktów z instytucjami w Brukseli. W tym celu są organizowane regularne spotkania pomiędzy Kolegium a przedstawicielami Rady UE, Komisji, a także między przedstawicielami obecnych i przyszłych prezydencji. Ta wymiana informacji jest konieczna, by przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości zajmujący się sprawami karnymi otrzymywali aktualne informacje na temat rozwoju prawa w tym zakresie, a także trudności napotykaných przez organy krajowe³⁴.

Nawiązanie kontaktów z innymi europejskimi organami, które zajmują się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej, jest niezbędne do osiągnięcia celów Eurojustu. Ważne jest to, by organy z jednej strony unikały powielania zadań, a z drugiej zwiększały swoją wydajność pracy. W związku z tym w ramach Eurojustu powołano m.in. zespół ds. Europejskiej Sieci Sądowej i Sędziów Łączniko-

³¹ Annual Report 2007..., s. 70.

³² Ibidem.

³³ Annual Report 2004..., s. 8.

³⁴ Annual Report 2006..., s. 14.

wych, zespół ds. OLAF, zespół ds. Europolu, które zawarły umowy dwustronne z tymi organami w celu ściślejszej współpracy między nimi. Współpraca polega przede wszystkim na wymianie informacji, organizowaniu spotkań, na których wymienia się doświadczenia oraz udziela pomocy w sprawach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania tych organów.

Eurojust powołał także zespoły zajmujące się zwalczaniem przestępczości zorganizowanej:

- zespół ds. oszustw finansowych i przestępstw gospodarczych;
- zespół ds. nielegalnego handlu i przestępstw powiązanych;
- zespół ds. terroryzmu.

Zespół ds. przestępstw finansowych i gospodarczych jest zaangażowany w sprawy z zakresu „prania” pieniędzy. Jego prace polegają na analizie i ścisłym monitorowaniu nowych tendencji w tej dziedzinie. Wcześniej istniał zespół ds. przestępstw fałszowania pieniędzy, który miał się przyczynić do skuteczniejszej współpracy (wspólne szkolenia, szybka wymiana informacji, utworzenie systemu wczesnego ostrzegania, koordynacja czynności dochodzeniowych). Wszystkie przechwycone fałszywe banknoty musiały być przesyłane do Krajowych Centrów Analiz znajdujących się przy bankach narodowych państw członkowskich, a także stosowne informacje otrzymywał Europol, a sprawy o wymiarze międzynarodowym – Eurojust. Zespół ten organizował seminarium strategiczne dla praktyków zajmujących się sprawami związanymi z fałszowaniem euro³⁵. Obecnie jego rolę przejął zespół ds. przestępstw finansowych i gospodarczych, poszerzając swoje kompetencje o inne przestępstwa finansowe, na przykład wyłudzenia i oszustwa finansowe, przestępstwa podatkowe czy oszustwa w zakresie podatku VAT.

Z kolei zespół ds. nielegalnego handlu i przestępstw powiązanych jest połączony z zespołami ds. handlu narkotykami i ds. handlu ludźmi. Do głównych zadań zespołu należą:

- gromadzenie doświadczeń oraz zarządzanie informacjami związanymi z tematem;
- zapewnienie dobrej organizacji seminariów strategicznych lub taktycznych poświęconych walce z handlem narkotykami i ludźmi;
- poprawa wymiany informacji;
- stworzenie specjalistycznej sieci praktyków posiadających doświadczenie w ściganiu przestępstw z zakresu handlu narkotykami i ludźmi;

³⁵ Annual Report 2005..., s. 41.

- analizowanie prowadzonych przez Eurojust spraw dotyczących handlu narkotykami i ludźmi;
- identyfikacja przeszkód w wykonywaniu wzajemnej pomocy prawnej w tym obszarze³⁶.

W świetle ataków bombowych z 11 marca 2004 roku w Madrycie, Eurojust powołał zespół ds. terroryzmu, którego celem jest usprawnienie pracy, a także umożliwienie skutecznego rozpatrywania wniosków o pomoc. Zespół składał się z kilku przedstawicieli krajowych, z których każdy miał fachową wiedzę w tej dziedzinie. Do podstawowych zadań zespołu należą:

- ustanowienie w obrębie Eurojustu centrum wymiany informacji na polu walki z terroryzmem;
- dopilnowanie, by spotkania koordynacyjne dotyczące terroryzmu były dobrze przygotowane i zorganizowane;
- zapewnienie lepszego przepływu informacji na temat terroryzmu poprzez regularne kontakty z wyznaczonymi krajowymi korespondentami ds. terroryzmu;
- prowadzenie i tworzenie ogólnej bazy danych dokumentów prawnych dotyczących terroryzmu;
- zdefiniowanie korzystniejszego sposobu otrzymywania i zarządzania informacjami ze źródeł publicznych i poufnych;
- utrzymywanie kontaktów z grupami roboczymi i stronami biorącymi udział w spotkaniach w Brukseli dotyczących tych kwestii³⁷.

Zespół opracował projekt raportu z postępu prac związany z pięcioma odrębnymi celami, takimi jak:

- współpraca sądowa: organizacja i przygotowanie wszystkich posiedzeń strategicznych dotyczących terroryzmu oraz wspieranie operacyjnych posiedzeń koordynacyjnych poświęconych sprawom terroryzmu;
- poprawa interakcji między analogicznymi organami zajmującymi się sprawami terroryzmu: nawiązanie regularnych kontaktów z krajowymi korespondentami do spraw terroryzmu, z sędziami śledczymi, z sędziami i prokuratorami specjalizującymi się lub zajmującymi się sprawami terroryzmu z ramienia Europolu, z unijnym koordynatorem ds. przeciwdziałania terroryzmowi, ze służbami wywiadowczymi oraz z innymi zainteresowanymi instytucjami;

³⁶ Annual Report 2006..., s. 37.

³⁷ Annual Report 2005..., s. 35.

- prawna baza danych: prowadzenie aktualnego przeglądu dostępnych krajowych, europejskich i międzynarodowych dokumentów prawnych i instrumentów związanych z terroryzmem;
- założenie sądowej bazy danych dotyczącej terroryzmu: rozpoczęcie analizy na podstawie zgromadzonych podczas posiedzeń koordynacyjnych w jednostce Eurojust oraz uzyskanych od krajowych korespondentów ds. terroryzmu danych;
- finansowanie terroryzmu: weryfikacja praktycznego wykorzystania oraz wartości dodanej instrumentów prawnych UE lub ONZ stosowanych obecnie w tej dziedzinie³⁸.

Zespół ds. terroryzmu spotyka się raz w tygodniu, dodatkowo są organizowane regularne posiedzenia oraz strategiczne seminaria na temat terroryzmu, co doprowadziło do zorganizowania kilku wielostronnych spotkań koordynacyjnych³⁹.

Zespół ds. terroryzmu wprowadził nową formę spotkań – seminarium taktyczne. Są one przeznaczone wyłącznie dla prokuratorów prowadzących w danej chwili sprawy, które mogą być przedstawione na spotkaniu. Zatem nie wszystkie państwa muszą przysyłać na nie swoich przedstawicieli, chociaż uczestniczyć mogą wszyscy przedstawiciele krajowi. Seminaria taktyczne organizowane są dla państw członkowskich w największym stopniu dotkniętych zagrożeniem ze strony terroryzmu ekstremistów islamskich. Głównym ich celem jest dostarczenie sędziom prowadzącym sprawy związane z ekstremizmem islamskim platformy do dyskusji nad różnymi aspektami terroryzmu oraz do wymiany informacji i doświadczeń w celu stworzenia sieci kontaktowej⁴⁰.

Zgodnie z art. 12 decyzji ustanawiającej Eurojust, każde państwo mianowało korespondenta ds. terroryzmu⁴¹, który przede wszystkim wspiera prace zespołu ds. terroryzmu. Do zadań korespondentów należy dostarczanie informacji dotyczących przestępstw terrorystycznych Eurojustowi w celu utworzenia glosariusza

³⁸ Annual Report 2004..., s. 24.

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ Podczas pierwszego seminarium taktycznego na temat terroryzmu zorganizowanego przez Eurojust we Włoszech kilka państw, w tym głównie Francja, wyraziły konkretne obawy związane z osobami powiązаныmi z Irakiem lub w nim szkolnymi i wracającymi do Europy w celu przeprowadzenia akcji terrorystycznych. Uczestnicy docenili znacznie seminarium i wyrazili potrzebę kontynuowania działań w tym kierunku. W ramach następnego kroku zwrócono się do Eurojustu o zebranie ze wszystkich państw członkowskich danych o toczących się śledztwach lub postępowaniach przygotowawczych z tej dziedziny, o powiązaniach z innymi państwami członkowskimi i Stanami Zjednoczonymi. Annual Report 2005..., s. 39.

⁴¹ OJ L 063, 06.03.2002, art. 12.

dotyczącego grup terrorystycznych, odnoszących się do wykorzystania narzędzi multimedialnych na każdym etapie postępowania karnego oraz do technik rekrutacji terrorystów⁴².

Natomiast zespół ds. strategii w zakresie prowadzenia sprawy i poprawy funkcjonalności ma za zadanie ustalenie procedur klasyfikowania spraw jako standardowych lub złożonych. W poprzednich latach sprawy były klasyfikowane jako dwustronne lub wielostronne, jednak nie odzwierciedlało to rzeczywistej pracy wykonywanej przez Eurojust. Sprawa dwustronna nie zawsze oznaczała sprawę prostą. W obecnej klasyfikacji uwzględnia się liczbę państw, które angażują się w daną sprawę, rolę jaką ma odegrać Eurojust, brane są także pod uwagę, jakie to są przestępstwa oraz jaki czas upływa od chwili złożenia wniosku o pomoc do chwili otrzymania pomocy.

Zespoły stanowią nieodzowny element struktury organizacyjnej Eurojustu. Odzwierciedlają one pracę Eurojustu, oraz są powoływane w taki sposób aby dostosować się do panujących potrzeb funkcjonowania w tym organie. Należy podkreślić, że zespoły umożliwiają Eurojustowi szybkie i sprawne koordynowanie dochodzeń prowadzonych w państwach członkowskich.

PRAKTYCZNE DZIAŁANIA EUROJUSTU

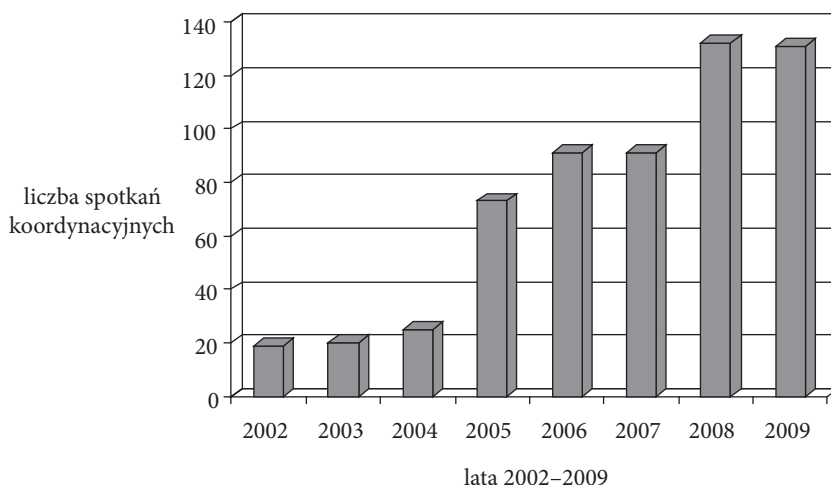
Głównym zadaniem przedstawicieli krajowych jest koordynacja dochodzeń między państwami członkowskimi. Koordynacja oznacza działania zapewniające wsparcie w śledztwie niezbędnych zespołów ludzkich na poziomie operacyjnym i strategicznym – organizowanie spotkań między osobami zaangażowanymi w postępowanie, a także udostępnianie pomieszczeń do spotkań i środków do tłumaczenia⁴³. W związku z tym muszą być zaangażowani nie tylko przedstawiciele krajowi ale także inne zespoły ludzi, takie jak administracja aby działania Eurojustu były sprawne i skuteczne. Eurojust organizuje spotkania koordynacyjne z własnej inicjatywy bądź na wniosek państw członkowskich. Podczas nich omawiane są kwestie operacyjne dotyczące opracowania konkretnego planu działania, na przykład przeszukania i zajęcia materiału dowodowego oraz aresztowań, a także sprawy głównie dotyczące

⁴² Annual Report 2005..., s. 38.

⁴³ J. Iwanicki, *Komentarz*, [w:] E. Zielińska, *Prawo Wspólnot Europejskich a prawo polskie. Dokumenty karne*, Warszawa 2005, s. 210; House of Lords, European Union Committee, *Judicial Cooperation in the EU: the role of Eurojust*, 23rd Report of Session 2003–04, London 2004, s. 17.

handlu narkotykami, fałszerstw i/lub prania pieniędzy, terroryzmu oraz handlu ludźmi. W spotkaniach biorą udział przedstawiciele OLAF-u, Europolu oraz państwa trzecie⁴⁴. Spotkania organizuje Eurojust, odbywają się one przeważnie w jego siedzibie, choć zdarza się, że są organizowane poza nią⁴⁵. Decyzja o miejscu spotkania zależy od wniosków i potrzeb organów państw członkowskich oraz kwestii praktycznych. Większość spotkań koordynacyjnych ma charakter wielostronny, w których biorą udział przedstawiciele od kilku do kilkudziesięciu państw⁴⁶. Poniższy wykres przedstawia liczbę spotkań koordynacyjnych w siedzibie Eurojustu, jak i poza nią. Z wykresu wynika, że co roku wzrasta liczba spotkań, oznacza to większą świadomość państw członkowskich na temat możliwości działań Eurojustu. Państwa członkowskie coraz częściej wnoszą wnioski o spotkania koordynacyjne. Poza tym przedstawiciele krajowi korzystają z sprzętu umożliwiającego prowadzenie wideokonferencji między Eurojustem a państwami członkowskimi.

Wykres 3. Spotkania koordynacyjne w latach 2002–2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie Annual Report 2002–2009.

⁴⁴ W spotkaniach koordynacyjnych biorą udział państwa trzecie, takie jak Norwegia, USA, Bośnia i Hercegowina, Serbia i Czarnogóra, Ukraina, Szwajcaria, Maroko, Algieria, Federacja Rosyjska i Chorwacja, Annual Report 2005..., s. 29.

⁴⁵ W latach 2006 i 2007 odbyło się 91 spotkań koordynacyjnych, w tym około 70 w siedzibie Eurojustu, natomiast około 20 w państwach członkowskich, a w 30 spotkaniach koordynacyjnych wzięły udział państwa trzecie. Annual Report 2006..., s. 29.

⁴⁶ Annual Report 2007..., s.

Spotkania koordynacyjne pozostają niezwykle użytecznym narzędziem pozwalającym na efektywne wykorzystanie zasobów śledczych i sądowniczych państw członkowskich w postępowaniach transgranicznych. Spotkania takie pozwalają przedstawicielom krajowym oraz odpowiednim krajowym organom wymiaru sprawiedliwości a także przedstawicielom innych organów, takich jak Europol czy OLAF, na ustalanie wspólnych strategii działania pomiędzy państwami członkowskimi, planowanie i koordynację przeprowadzanych jednocześnie postępowań i czynności (takich jak aresztowania, przeszukania czy zajęcia własności), przewidywanie i rozwiązywanie komplikacji prawnych, oraz wspomaganie realizacji wniosków o wydanie ENA⁴⁷. Eurojust organizuje także spotkania, które odnoszą się do problemów związanych z współpracą sądowniczą w ramach udzielania wzajemnej pomocy prawnej. Na takich spotkaniach Eurojust stara się rozwiązać problemy napotkane podczas pracy przedstawicieli krajowych. Do tych trudności zalicza się:

- brak odpowiednich środków na poziomie krajowym, które pozwalałyby na odpowiednio szybką realizację;
- niekompletne informacje zawarte we wnioskach o udzielenie pomocy prawnej;
- trudności wynikające z niskiej jakości tłumaczeń;
- brak doświadczenia w pracy w innych systemach sądownictwa karnego (np. formalne przesłuchania podejrzanego mogą mieć kluczowe znaczenia dla oskarżenia w jednym państwie członkowskim a znikome w innym);
- trudności związane z różnicami pomiędzy procedurami karnymi i dowodowymi⁴⁸.

Oczywiście jest wiele jeszcze innych trudności napotykanych przez przedstawicieli krajowych, mimo to Eurojust stara się rozwiązywać problemy na bieżąco ale niestety jest jeszcze wiele do zrobienia. Szczególnie dotyczy przepisów prawa unijnego oraz wdrażania aktów prawnych UE przez państwa członkowskie.

Aby zilustrować działania prowadzone przez Eurojust i jego kreatywny wkład w koordynację dochodzeń, zostały zestawione wybrane przykłady prowadzonych spraw, które obejmują szeroką gamę przestępczości zorganizowanej o charakterze międzynarodowym. (Przykłady dotyczą 2007 roku).

Jednym z najbardziej rozprzestrzenionych i rozwojowych przestępstw jest handel narkotykami. Ze statystyk, jakie prowadzi Eurojust, wynika, że liczba dochodzeń

⁴⁷ www.eurojust.europa.eu/press_annual_report_2009.htm, 8.06.2010, s. 15.

⁴⁸ Ibidem, s. 16.

związanych z handlem narkotykami wciąż rośnie. Dla porównania, w 2006 roku prowadzono 167 spraw, a w 2007 już 207. Koordynowane sprawy przez Eurojust dotyczą nie tylko państw członkowskich, ale także krajów spoza UE.

Przykład 1.

W połowie 2006 roku organa policji słoweńskiej wszczęły śledztwo w sprawie osób podejrzanych o udział w zorganizowanej międzynarodowej grupie przestępczej zajmującej się przemytem narkotyków z Kosowa przez Słowenię do Włoch i innych krajów Europy Zachodniej. Na wczesnym etapie śledztwa aresztowano we Włoszech trzech słoweńskich kurierów, z których jeden ujawnił później ważne informacje dotyczące grupy przestępczej kierowanej przez obywateli Albanii działających w Lublanie. Przestępcy zorganizowali transport heroiny ze stolicy Słowenii przy pomocy siatki w Kosowie, która również dostarczała heroinę i organizowała jej sprzedaż we Włoszech i w Szwajcarii. Kurierów rekrutowano w Słowenii, wykorzystując lokalne grupy przestępcze. Do końca 2006 roku aresztowano 13 kurierów: ośmiu we Włoszech, dwóch w Szwecji, dwóch w Szwajcarii i jednego w Słowenii, oraz skonfiskowano 140 kilogramów heroiny ukrytej w samochodach. We Włoszech aresztowano później dodatkowo jeszcze kilku kurierów, nie mieli oni jednak powiązań z tą zorganizowaną grupą przestępczą. Kolejne śledztwo w Lublanie zakończyło się sukcesem i aresztowaniem 29 czerwca 2007 roku ośmiu osób.

Do Eurojustu zwrócił się początkowo prokurator ze Słowenii; szybko zorganizowano spotkanie koordynacyjne organów ścigania, ponieważ postępowanie przeciwko tej samej grupie toczyło się jednocześnie w Słowenii i we Włoszech. Spotkanie, na którym ustalono, jakiego rodzaju informacje i dowody mogą zostać wykorzystane lub przekazane, było kluczowe dla słoweńskiego postępowania. Dzięki zaangażowaniu Eurojustu, prokurator ze Słowenii uzyskał materiały dające solidną podstawę do wystawienia wniosku o wszczęcie śledztwa, a następnie mógł przedstawić zarzuty członkom grupy zajmującej się handlem narkotykami⁴⁹.

Kolejnym poważnym przestępstwem, zagrażającym demokracji, prawom człowieka oraz rozwojowi społeczno-ekonomicznemu, jest terroryzm. Biorąc pod uwagę fakt, iż większość grup terrorystycznych jest aktywna na terenie kilku krajów, wsparcie Eurojustu okazuje się niezwykle pomocne.

⁴⁹ Ibidem, s. 29.

Przykład 2.

W wyniku międzynarodowej akcji antyterrorystycznej na dużą skalę aresztowano 26 podejrzanych. 3 listopada 2007 roku zwrócono się do Eurojustu z wnioskiem o udzielenie wsparcia w postępowaniu wszczętym przez prokuraturę oraz sędziego śledczego z Mediolanu we Włoszech, a będącego kontynuacją śledztw prowadzonych w Genui. Sąd w Mediolanie wydał kilkanaście europejskich nakazów aresztowania. Eurojust skoordynował, w ciągu zaledwie kilku dni, jednoczesne aresztowania we Włoszech, Francji, Rumunii, Portugalii i w Wielkiej Brytanii. Podejrzani byli członkami organizacji przestępczej specjalizującej się w fałszowaniu kart pobytu, dowodów osobistych i paszportów. Byli również zaangażowani w gromadzenie funduszy na działalność terrorystyczną. W zakresie handlu ludźmi organizacja była w stanie przemycać nielegalnie swoich członków do Włoch. Jej celem było prowadzenie działań terrorystycznych we Włoszech, Afganistanie, Iraku i w innych krajach arabskich. Grupa była dobrze zorganizowana, a funkcje jej komórek były jasno określone. Dochodzenie wykazało wyraźne powiązanie z al Kaidą. Członkowie ugrupowania byli również zaangażowani w rekrutację i szkolenie „uśpionych komórek” w Iraku i Afganistanie, składających się z przyszłych członków. Wśród dokumentów znalezionych podczas aresztowań były instrukcje konstruowania ładunków wybuchowych oraz schematy szkoleń paramilitarnych⁵⁰.

Analiza dwóch wybranych przykładów praktycznej aktywności Eurojustu ilustruje kulisy jego pracy. Najczęściej w orbicie zainteresowań Eurojustu są to przestępstwa o charakterze międzynarodowym. Problem międzynarodowej przestępczości zorganizowanej nie tylko dotyczy terytorium UE, ale całego świata. Podsumowując, Eurojust jako organ UE ma zdolność prawną do prowadzenia współpracy międzynarodowej w celu zwalczania przestępczości poza granicami Unii. Poza tym Eurojust jest w stanie koordynować dochodzenia w kilku państwach członkowskich.

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując, przedstawiona struktura organizacyjna Eurojustu odgrywa istotną rolę w działaniach podejmowanych przez tę instytucję. Pozwala na dobre zarządzanie umiejętnościami pracowników (praca w małych grupach oraz lepsze

⁵⁰ Ibidem.

dostosowanie do zmieniających się struktur i rozmiaru Eurojustu). Struktura organizacyjna sprawia, że Eurojust może działać efektywnie oraz sprawnie koordynując dochodzenia państw członkowskich. Wciąż jednak wprowadzane są kolejne usprawnienia, aby Eurojust mógł działać bez zastrzeżeń.

Praca przedstawicieli krajowych oraz pionu administracyjnego wskazuje nam, że Eurojust jest organem kompetentnym w kwestii współpracy organów wymiaru sprawiedliwości, co oznacza, że dąży do wzmocnienia oraz koordynacji współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych między państwami członkowskimi UE. Eurojust wykorzystuje istniejące instrumenty prawne do wzmocnienia działań w obszarze wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Należy podkreślić, że elastyczny charakter struktury organizacyjnej pozwala na lepszą pracę, ponieważ można ją przekształcać zgodnie ze zmieniającym się rozmiarem jednostki czy też dostosować do wymagań związanych z prowadzonymi dochodzeniami bądź ze względu na nowe potrzeby.

Poza tym pion administracyjny jest nieodłącznym elementem pracy Eurojustu. Pion administracyjny jest przede wszystkim zapleczem legislacyjnym, który pozwala na lepsze funkcjonowanie Eurojustu. Należy pamiętać, że każdy dział administracyjny odpowiada za konkretne działania w celu sprawniejszej pracy przedstawicieli krajowych. Takim przykładem może być organizacja konferencji seminariów oraz spotkań koordynacyjnych, za które odpowiada kilka działów administracji. A zatem pion administracyjny wspiera przedstawicieli krajowych i ich pracy.

Warto dodać, że Rada UE przyjęła 16 grudnia 2008 roku nową decyzję w sprawie wzmocnienia Eurojustu i w sprawie zmiany decyzji 2002/187/JHA ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością⁵¹. Wprowadzenie zmian ma na celu przede wszystkim zwiększenia jego skuteczności w zwalczaniu działalności przestępczej. Przyjęcie powyższej decyzji, rozpoczął się nowy etap rozwoju Eurojustu, który wymaga odrębnych badań.

⁵¹ Decyzja Rady UE 2009/426/JHA z dnia 16 grudnia 2008 roku, w sprawie wzmocnienia Eurojustu i w sprawie zmiany decyzji 2002/187/JHA ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością, Dz.U. UE L138/14, 04.06.2009.

SUMMARY

EUROJUST WAS SET up to improve the fight against serious crime by facilitating the optimal co-ordination of action for investigations and prosecutions covering the territory of more than one Member State with full respect for fundamental rights and freedoms. Eurojust is composed of 27 National Members, one from each EU Member State. These are senior and experienced judges, prosecutors, or police officers of equivalent competence, who together form the College of Eurojust. The College shall be responsible for the organisation and operation of Eurojust. The current administrative arrangements combine the specific requirements of the Eurojust Decision with a lean management structure. Special teams including College members, when appropriate, were created to deal with specific projects. The structures created are flexible and can be changed as necessary to ensure that the casework and other business needs of the College are met.